

Mottagare

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Revidering av regler för resebidrag

Förlag till beslut

Nämnden beslutar att revidera reglerna för resebidrag i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Enligt elevreselagen ska hemkommunen ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan, för elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen. Kommunens ansvar gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt som kommunen väljer och för ungdomar folkbokförda på Gotland ges bidraget i form av Bussiga kortet. Region Gotland har även valt att ge studerande möjligheten att ansöka om ett resebidrag, egentligen ett resetillägg, för elever som saknar eller har långt till busshållplats. Reglerna togs fram 1991 av dåvarande skolstyrelsen på Gotland i samband med att kommunerna övertog ansvaret från staten. Bedömningen är att reglerna för resebidrag behöver förenklas och förtydligas. Bland annat föreslås kriterierna göras om samt att avstånds- och beloppsmodellen förändras. Reglerna för resebidrag kommer att tydliggöras på Region Gotlands hemsida eftersom det är där som elever och vårdnadshavare främst söker efter information. Förslaget är att nämnden beslutar om revidering av reglerna för resebidrag i enlighet med förvaltningens förslag.

Ärendebeskrivning

Elever inom gymnasieskolan har inte rätt till skolskjuts utan endast till bidrag till elevresor. Enligt lagen (1991:1110) om kommunernas skyldighet att svara för vissa elevresor (så kallade elevreselagen) ska hemkommunen ansvara för elevens kostnader för dagliga resor mellan bostaden och skolan, för elev som har rätt till studiehjälp enligt studiestödslagen (1999:1395). Kommunens ansvar gäller för sådana resor där färdvägen är minst sex kilometer. Stödet ska ges kontant eller på annat lämpligt sätt som kommunen väljer. För ungdomar folkbokförda på Gotland ges bidraget i form av Bussiga kortet.

Kommunens ansvar för elevernas dagliga resor omfattar gymnasieelever fram till och med utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Det finns ingen skyldighet för hemkommunen att ansvara för dagliga resor mellan inackorderingsbostad och skola.

Region Gotland har, som många andra kommuner, även valt att ge studerande möjligheten att ansöka om ett resebidrag, som egentligen är ett resetillägg. Detta för elever som saknar eller har långt till busshållplats. Reglerna togs först fram under 1991 av dåvarande skolstyrelsen på Gotland i samband med att kommunerna övertog ansvaret från staten. Resebidraget (resetillägget) ges för högst fyra månader på höstterminen och fem månader på vårterminen.

Del av nuvarande kriterier samt avstånds- och beloppsmodell för resebidragstillägget är:

- a. att eleven har ett avstånd mellan bostad och närmaste busshållplats som överstiger 6 km

Avstånd i km bostad – buss	Belopp/månad
6 - 19	200 kronor
20 - 39	360 kronor
40 -	600 kronor

- b. eller ett avstånd mellan bostad och skola som överstiger 6 km samt att bussförbindelse saknas, eller att resan av annan orsak bedöms orimlig att genomföra med buss.

Avstånd i km bostad – buss	Belopp/månad
6 - 23	370 kronor
23	560 kronor

Förvaltningen bedömer att nuvarande regler för resebidrag behöver förenklas och bli mer användarvänliga. Reglerna är invecklade, vilket innebär feltolkningar av elever samt att det blir administrationsbetungande. Informationen om resebidrag kommer även uppdateras på Region Gotlands hemsida.

Bedömning

Förvaltningen föreslår att resebidraget (Bussiga kortet) ska särskiljas från det som idag också benämns resebidrag - men som är ett resetillägg och komplement till ordinarie busskort. Detta bör benämnas ”Kontant ersättning för anslutningsresor”.

Förvaltningens förslag på regler (kriterier och avstånds- och beloppsmodell) för kontant ersättning för anslutningsresor:

- **Kontant ersättning för anslutningsresor**
”Om du har mer än sex km till närmaste busshållplats så kan du ansöka om att få kontant ersättning för anslutningsresor. Ersättningen är ett komplement till ditt ordinarie busskort.

För att ha rätt till ersättningen måste du vara folkbokförd på Gotland och få studiebidrag. Du kan få stödet till och med första halvåret det år du fyller 20.

Observera att du inte kan få ersättning för anslutningsresor om du samtidigt får ekonomiskt stöd till inackordering. Region Gotland ersätter inte heller för resor mellan din inackorderingsbostad och skolan.

Ersättningen baseras på avståndet mellan din folkbokföringsadress och närmaste busshållplats:

Avstånd	Belopp
6-15 kilometer	300 kr/månad
Längre än 15 kilometer	500 kr/månad

Du kan få stödet för maximalt nio månader per läsår (september – maj). Utbetalning görs i slutet av varje månad. Är du under 18 år betalas pengarna ut till din vårdnadshavare och direkt till dig när du fyllt 18 år”.

Framräkningen är baserad dels på tidigare ersättningsnivåer, dels på faktiska avstånd mellan bostad och busshållplats, dels på en jämförelse med andra kommuners beloppsmodeller¹. Den kontanta ersättningen för anslutningsresor är avsedd att täcka en del av de ökade kostnaderna som elever kan ha för längre och krångligare resor.

Vid kontant ersättning är en kommun inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet för varje hel kalendermånad². Det finns alltså ingen lägsta nivå gällande denna ersättning utan det är upp till varje kommun att göra en skälig bedömning.

Förslaget gällande ersättning för anslutningsresor bedöms inte resultera i ökade kostnader för Region Gotland bl.a. då det bara är ett fåtal elever som gör sig berättigade till ersättningen. Däremot bedöms förslaget göra reglerna tydligare

¹ Skatteverkets beräkningsmodell gällande kilometerersättning gäller för de som arbetar. Bedömningen är att kommuner inte använder sig av Skatteverkets modell gällande resebidrag till skolan. Innan 1991 så baserades ersättningen på Statsbidrag som fördelades mellan kommunerna utifrån antalet elever med mer än sex kilometers färdväg.

² Om stödet ges kontant är kommunen inte skyldig att ge högre ersättning än vad som motsvarar 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven har kostnader för resor mellan bostaden och skolan.

Prisbasbeloppet för 2024 är 57 300 kronor. För 2024 är en kommun inte skyldig att ge högre ersättning än 1910 kronor per månad.

för elever och vårdnadshavare samt att det kommer resultera i minskad administration.

Förslaget är att nämnden beslutar om revidering av reglerna för resebidrag i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen 2024-10-25
Skolstyrelsen, Gotlands kommun "Gymnasieelevers resor till och från skolan" (§ 97), 1991-05-27

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling